

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióküzlet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.
Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre póstán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

A modernizmus és a nevelésügy.

Ma és a március 19.-iki szent Antal estélyen
felolvasta Dr. Kölcze Károly.

I.

Brassó, 1911. márc. 21.

„A szenttel szent léssz, és az ártatlan férfiival ártatlan léssz és a választottal választott léssz és az elfordultal elfordulsz.“ Dávid király eme arany mondása képezi első szent királyunk intelmeinek gerincét, — melyben nemcsak Imre hercegnek ad bölcs utbaigazításokat, hanem a magyar nemzetnek is alaptörvénytszab.

Végtelen bölcsesség, rajongó valóságosság és örök igazság sugárzik ki szent István király I.-ső könyvéből. S eme bölcs intelmek a nemzet szívében visszhangra találnak. Rövid egymásutánban egy szent Imre, egy szent László és egy szent Margit sokasítják a szentek sorát. Virágoznak a keresztény erkölcs, fejlődik a jólét és a keresztény Magyarország sulyban és értékben Európa államai között vezet.

Ötszáz évig él édes Hazánk a tiszta, hamisítatlan kereszténység légkörében. Ötszáz évig tekinti a magyar nemzet szent István I.-ső könyvét alaptörvényének és Ötszáz évig élvezzi annak jótéteményeit.

A második ötszáz év kezdetén azonban már nagy átalakulások előtt áll a magyar nemzet.

A gőg és felfuvalkodottság ördöge irigy szemmel nézi szintiszta erkölcsünket. A germán föld álprófétákat teremt, kik emberi gyengeségből korrigálnak a szent Iráson. Igen, Isten Fia csak amolyan emberféle lesz előttük, kinek művét javítgatják, foltoztatják és kritizálják, mert megbom-

lott agyuk és bűnös lelkük még attól se riad vissza, hogy saját kétes értékű tekintélyüket Isten tekintélyével összemérjék és Istennel szemben saját igazukat vitassák.

S ezzel kezdetét veszi a valódi keresztény szellem megmetyelése. Gyors egymásutánban burjánzanak fel a különféle erkölcsstanok. Mindenik eldobja a krisztusi szellem lényegét és helyébe saját korlátolt valláserkölcsi felfogását erőszakolja be. Istent emberré degradálja s a krisztusi erkölcsből gyarló emberi illemszabályt kovácsol. Megtámadja a házasság szentségét, felszabadítja szigorú erkölcsi kötelekéből a gyámságra szoruló lelkiismeret és ugyanakkor hangzatos jelszavakkal elrabolja a hiszékeny emberiség lelki nyugalmát.

Szerencsés körülmények között fog ördögi munkájához. Számít az ember veleszületett gyengéjére: a gögre és a kényelemszeretetre. Hisz az ember szívesen vétkezik, ha azzal áltatják, hogy végzete ugyanis előre meg volt írva a sors könyvében. Örömet mond ellent mindennek, ami Isten és az ember előtt szent, ha abban a balhitben ringatják, hogy Isten törvényeit saját legjobb belátása szerint magyarázhatja. De arról megfélekedezik, hogy a törvény parancs s hogy a parancsnak mindig csak egy értelme lehet, mert ha a parancsot saját belátásom szerint magyarázhatom, úgy az már többé nem parancs s így cselekményemmel nem Isten parancsát teljesítem, hanem csak saját akaratomat hajtom végre.

Ime, a szabadszellemmel el lett hintve a konkoly. Nyomában sűrűn burjánzik bűn Felszabadulnak az ingatag lelkek az erkölcs szigorú kötelekéből és a bűn mocsarában sütkéreznek. A házasság megszenteltetésével millió apátlan és anyátlan árva jajsza hangzik fel, kiket a keresztény hit vigasztától örökre megfosztott a szabadszellemből bölcsesége.

Az Isten félelme megszűnik s a szigorú erkölcs kezd kiveszni. Az ember egyetlen varázsütésre Istennel egyenlő, mindentudó, bölcs lesz. A tudomány az egyetlen hatalom. A tekintély megszűnik és mindenk fölé emelkedik az ember. Gombamódra teremnek a tudósok s a bölcsök. A hány ember, annyi vallás s a hány cselekedet, annyi erkölcs, mert a nyomorult embernek mindig van valami lelkiismeretaltató szere.

Szt. Antal Estély.

Két évvel ezelőtt, ki gondolt a szt. Antal estélyekre? És ime ma virágoznak, szeretik, mert kedvesek és tanulságosok, e mellett még jótékonyt is gyakorolnak, és ez az igazi jótékonyt: áldozattal jót tenni. És kik részesülnek a szt. Antal Estély gyümölcseiből? Erre felel a szegény ház, szt. Antal otthon, és a szegénylős háziszegények, sőt felel a szt. Antal tartalék alap. Különben bővebben számol be a napokban megjelenő zárszámódás, melyet évek óta ki is függesztünk a templom bejárónál.

A tegnapelőtti szt. Antal Estélyről a legnagyobb elismeréssel adozhatunk mind a szereplőknek, mind a rendezőknek, a Mária társulat rendező bizottságának, a Horn testvéreknek. Kicsiben „művészestély“ volt. Minden egyes szám bravur pont volt. Szopos Sándor, Kövér Ilona és Kósa Marika szavalatával illetőleg monológjával elérte azt, a mit az előadók akartak: hatottak a telt házra. A bűvös vadászból a kvártett Csató Deregán és Ubrich testvérek előadásában zugó tapsot provokált. Hasonló fogadtatásban részesített Jaschik Gyuláné szoló éneke harmonium, zongora és hegedű kísérettel. A siker fölött büszke lehet Jaschikné, nemkülönben Csató Elza, P. Gaál Balázs házfőnök és Stadler

Kovács István

Czipész-mester

Brassó, Fekete-utca 18.

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint felelősség mellett készítek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolia árak mellett.

karnagy. A melódrama kíséretében a kis Bozin Olga és Gudilla nővér remekelt. Árvay József szavaltáról nem is írunk, mert ismerjük Árvay szavalótehetségét, tud érezni, színezní és előadni.

Utóljára hagyjuk felelős szerkesztőnk Dr. Kölcze Károly felolvasását a „modern iskoláról.“ Az é'tből merített tárgy, a közvetlenség, és a felolvasáson végig huzódó mély igazságok alaposan szántottak. Hogy mily hatással volt? Azt legjobban igazolja a fel-feltörő helyeslés és éljenzés. A felolvasást közölni fogjuk. A plebános köszönetével véget ért a minden ízében jól sikerült estély. A jövedelem 97 korona. A jövő szét. Antal Estély március 25-én lesz este 6 ó. Az estély rendezője a Mária Kongregáció.

HELMBOLD örökösei TUZA R. utóda

aranyműves. — Brassó.

Jó összeköttetésem s kevés regiem oépesítettek azon kellemes helyzetbe, hogy arany és ezüst nemümet bámulatos olcsó árban jóállás mellett adhatom el.

Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyen.

Javításokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek.

Mély tisztelettel
Helmbold örökösei
TUZA R. utóda.

Hirek.

Brassó 1911. március 21.

A Szt. gyakorlat hólnapi sorrendje
Délelőtt fél 10 ó. szt. mise az apácák kápolnájában, 10. ó. szt. beszéd. Délután 4 ó. szt. beszéd utána litánia áldással.

Szerdán délután 5 ó. a plebánia templomban német bőjti szt. beszéd utána keresztuti ájtatosság.

Katonai hírek. A helyb. helyőrség r. kath. legénységének husvéti szt. gyonása március 27-én lesz reggel 7 ó.

Halálozás. Ferenczi Károly Gyergyószentmiklósi főesp. plebános 66 éves korában márc. 18 Kolozsvárt meghalt. Az elhunytat ma temették el Gyergyószentmiklóson.

— Zajicz Ferenc kir. törvényszéki irodatiszt 47 éves korában f. h. 19 én meghalt. Ma délután 3 ó. temették.

A Br. Székely Társaság f. hó. 23-án csütörtökön este fél 8 órakor a Polgárikörben rendes havi gyűlést tart, melyre ez uton hívja meg a tagokat az elnökség.

A „Brassói Magyar Polgári Kör“ választmánya folyó hó 22-én este 8 órakor saját helyiségében ülést tart. Tisztelettel

fölkérjük, hogy ezen ülésen résztvenni sziveskedjék. Elnökség.

A Róm. Kath. Egyházi Énekkar szerdán este 8 órakor próbát tart. Az elnökség ez uton is felkéri a tagokat, hogy a próbákon pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Eljegyzés. Égető Géza, m. kir. postatiszt, eljegyezte Bodor Ellát, özv. Bodor Domokosné leányát.

Jutalmak ipari munkások számára. A brassói kereskedelmi és iparkmara az érdekelt köröket értesíti, hogy a kereskedelmiügyi miniszter intézkedése folytán 100 kifizető állami okmány és ugyanannyi 100 koronás jutalomdíj az 1911. évre is oly ipari munkások részére adományoztatik, akik magukat erre hosszú és hűségess szolgálattal érdemessé tették. A brassói kamara területére 5 ilyen jutalomdíj esik. Felhivatnak ennél fogva a kamarakerületben, mely kiterjed Brassó, Fogaras, Nagyküküllő és Szeben vármegyékre, lakó munkaadók, még pedig ugy a gyárosok, valamint a többi iparosmesterek, hogy legkésőbb f. é. április hó 15-ig közöljék a kamarával azon munkásaik névsorát — az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemességet bizonyító adatok kíséretében, akiket a szóban levő jutalmakra érdemeseknek tartanak.

Ki lehet magyar állampolgár. A belügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint családos külföldi ember csak úgy válhat magyar állampolgárrá, ha a családjának minden tagja is magyar állampolgárrá lesz. Kivétellel ez alól a szabály alól az, ha családos ember gyermekei nagykorúak, vagy ha a feleségétől törvényesen elvált. Ebben az esetben a kiskoru gyermekeknek, illetőleg az elvált feleségének nem kell magyar állampolgárokka lenniök.

Az aivajáró katona. Bukarestnek érdekes szenzációja van. A bukaresti helyőrség őszszel bevonult katonái között ugyanis van egy alvajáró, aki minden éjszaka pont éjfélkor, elhagyja a kaszárnyát, felmászik a háztetökre és csak szürkületkor fejezi be nyaktörő sétáit. Ezek a mászkálásain csak ing és alsónadrág van rajta, amely toalettjét még a legnagyobb hidegben sem egészíti ki valamely melegebb ruhadarabbal. Eddig minden abbeli kísérlet, hogy az alvajárásról leszoktassák, eredménytelen maradt. Hosszu ideig a kórházban is tartották abban a reményben, hogy ott majd valahogy kigyógyítják éjszakai sétálási mániájából. De még a kórházban is tehetetlenek voltak vele szemben és háztetökön való sétáit ott is csak ugy folytatta, mint azelőtt a kaszárnyában. Igy hát megint visszakerült a laktanyába és ma már olyan specialitás hírében áll, hogy éjjelre naponkint tömegesen gyűlnek a kaszárnya elé az emberek, hogy lássák az alvajáró katonát.

Az ipartestület közhivatal. Rendkívül nagyfontosságú elvi döntést hozott a kereskedelmi miniszter. A miniszter ugyanis utasította az ipartestületeket, hogy az iparossegédekről, a tanoncokról vezetett névlajstrom másolatát a munkaadók nevének feltüntetése mellett az adókietés céljaira a pénzügyigazgatóságoknak pontosan küldjék meg. Kimondja a rendelet azt az érdekes

döntést is, hogy a rendelet ellen felhozott az a kifogás, hogy az ipartestületek közhatalóságoknak, illetőleg közhivataloknak nem tekinthetők és így a szóbanforgó kimutatások szerkesztésére az ipartörvény értelmében nem kötelezhető, helyt nem állhat, mert az ipartestületek az ipartörvényben, mint hatóságok, tehát közhivatalok járnak el.

Ellopták az ágyát. Kozma Gábor kereskedő-tanuló Rokus-utca 12 szám aloli lakása udvaráról e hó 20-án ismeretlen tettes uj tábori ágyát ellopta. Érdekes a dologban az, hogy Kozma hazajövet találkozott a tolvajjal, de az ágyát nem ismerte fel s csak otthon jutott annak tudatára, hogy az ágy az övé volt. Az ágy elvitelét ugyanazon házban lakó Bordás Juliska látta, de nem sejtette, hogy a fiu lopja azt.

Szent Antal Otthon. Tisztelettel kérjük azon úrhölgyeket, kik e tanévben a Szent Antal növendékeit már délebbdel ellátták s újabb főzésre ajánlkoztak valamint azokat, kik az otthon fenntartásához hasonló módon hozzájárulni szándékoznak, azt f. hó 31-ig eszközölni sziveskedjenek, mert az Otthont április hó 1-ével bezárjuk. Az otthon gondnoksága.

Elveszett egy kávészinü kis kutya a Kapu-utca és a Rezsőkörut tájékán. A tulajdonos kéri a kutya megtalálóját, hogy kellő jutalomdíj ellenében címét a kiadóhivatalban jelentse be.

Közgyűlés. A Népszövetségi Takarékpénztár f. hó 26-án vasárnap, délelőtt 11 ó. közgyűlést tart. Tárgy I. alapszabály megvitatása illetve elfogadása II. Tisztikar választása.

A becsületes orgazda, vagy a tolvaj. Lapunkban a multakban megirtuk, hogy Csiby Béla kolostor-utcai könyvkereskedő bolti szolgálja levelezőlapok, festékek s egyéb árucikkek ellopásával nagyobb összegig megkárosította. A fiut megcsipték a lopáson s a rendőrségnek adták át. Most mint értesülünk a lopott tárgyakból a posta hozott valamit vissza. Áruminta cím alatt ma Csiby Béla Brassóban feladott csomagot kapott, melyben 73 drb 30 filléres levelezőlapjól doboz tollhegy volt. Hogy a tolvaj vagy pedig egyik lelkiismeretét furdaló orgazda küldte azt, nem tudni.

Szerkesztői üzenet.

Fránci. Hála és köszönet. Ez is elmúlt, hála Istennek! Meg lesz, csak dátumot kérünk, mikor? Jól vagyunk. A sokból bizony sok jut. Szívélyes üdv!

S. L. Esztergom. Mindenkor szivesen látott vendég. Szerencsétlenség máskor is.

Jó barát. Sohase busuljon. Névtelen lapküldéshez pofa kell. Az ily névtelen hősöket legjobb megvetni.

Hangok. Nem közöljük. Ha perelni akar, pereljen. Érdekesnek érdekes az eljárás. Nekik szabad doronggal ütni, nekünk pedig tilos a csipkedés. De ilyen az ő fel-fogásuk. Kibirjuk mi még a pert is. Sziveségéért köszönet.

APOLLÓ BIOSZKOP

Szerda és csütörtöki műsora.

Perditák — életkép, jelenetek az élet mélységéből.

(A Leány vásár II. része 1000 mtr. hosszú kép.) A leány kereskedelem ellen alakult nemzetközi liga kiadása.

Szerlem tudománya — humoros

Schweitz télen — látványos

Egy néger falu — látványos

Első cigaretta — humoros

Puritán Pali — humoros

Pénteken nincs előadás.

Szombat, vasárnap új műsor.

Sáska Sándor

Épület és díszmű bádigos

Brassó, Vasut-utca 28.

elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m. épületmunkákat, konyha berendezéseket stb. Javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközölköttek.

SPORT.

A football játék szabályai.

A határvonalon túlgurult labdát azon csoportbeli játékos hozza vissza, mely csoport a labdát játékon kívül helyezte. Ha nem tudják ki volt a hibás, a kapitány, esetleg a bíró jelöli ki a sorost.

A labdát visszahozó játékos megáll a határvonal azon pontján, amelyen a labda kiment, a labdát kezével feje fölött magasra emeli és bedobja a mezőnynek legalkalmasabb helyére.

A labda most játékban van, de a dobónak csak akkor szabad a játékot folytatni, ha egy másik játékos, a labát már érintette.

Ezen szabály köti mindazon küzdőket, kik a dobás pillanatában az ellenséges kapuhoz közelebb állanak, mint a dobó. Ha több játékos áll közel, úgy a kapuhoz legközelebb álló hármat köti le ezen szabály.

Az ilyen játékosok játékon kívül (off side) vannak.

Ha a labda a ellenes kapuvonal mögé került, úgy azok közül hozza ki valamelyik, a kiknek kapuvonalán a labda átgurult. Elhozza a labdát a kapu vonalig és innen (öt méternyire a kaputól) berugja a mezőnyre.

Ha a saját kapuvonalán rugta át egy játékos, úgy az ellencsoport egyik tagja hozza be a labdát és valamelyik saroktól alkalmazhat sarok rugást (corner-kick) Ilyenkor a kirugás helyéhez 5 mtr. távolságon belül egyetlen ellenfélnek sem szabad közeledni.

Folytatjuk

A B. T. C. Bécsi győzelme. Budapesti Torna-Club első csapata és az Vienna Football Club mérkőzött vasárnap, mely alkalommal kellemes meglepetést hozott a felrándult magyaroknak. A mérkőzés eredménye 3—2, tehát a BTC. javára egy előnyével végződött.

Este banket volt, melyen a B. T. C. huszonöt éves jubileumát is ünnepelték.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz.

Schreiber Ed.

vegyes élelmiszerek kereskedő
Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát szalonát, legízesebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására, hozni hogy 2 évi távollétem után, mely időközben külföldön és utóbb Kolozsváron szakismereteimet gyarapítva újból visszatértem, és **KÓRHÁZ-UTCA 66 sz. a** az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szives pártfogást kérve,

maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varr olányok felvétetnek.

ifj. PURI FERENCZ

kádármeister, Arvaház-utca 19. sz.

Weidenbächer Tamás utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: úgy kemény mint lágy lából készült munkálatokra.

Javítások pontosan és olcsó árák mellett eszközölköttek.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

BARTHELMIE GYÖRGY

műszerész.

Brassó Weisz-Mihály-utca 23.

Telefon 380.

Képviselője a világhírű «Ideal» és «Erika» írógépeknek «Veritas» varrógépeknek, különleges kézművesgépeknek. Grammofonoknak, sokszorosító gépeknek stb.

Az elsőrendű hozzávalók: festékek, szallagok az összes gyártmányú írógépekhez, másolópapírok, miogeograf festékek. Törlőgummik, gramofon lemezek, tűk, varró és himző selymek stb. kaphatók.

Műhelye a finom műszerészeti munkáknak.

Raktáron az összes finom varrógépeknek a részeinek szépen kidolgozott modeljei.

Különleges javító műhelye úgy fizikai s elektrotechnikai gépeknek, mint az bármily gyártmányú írógépeknek, varrógépeknek, grammofonoknak és mechanikai műszereknek.

!!!Írógép tulajdonosok figyelmébe!!!

Abonálja írógépét festékszalagra és részeire Írógép gondozását bizza szakembere évi átalány mellett s ez által úgy időben mint pénzben nyer.

☐ Írógép iskola. ☐

KAPHATÓK jutányos árak
és feltételek
— mellett —**részletfizetésre is**

elsőrangu gyártmányu mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranyemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetek.

„LOLA“

fésűk és fogkefék kaphatók gyógyszerárakban drogeriákban és minden jobb szaküzletekben.

„EVOE“haj-
csodaszer

bebizonyíthatólag

hatásos!

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer „Evoe“ erősíti és felfrissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy üveg ára, igen kiadós, 5 K. három üveg 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vimmerli, redő, bőratka ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság őráktára:

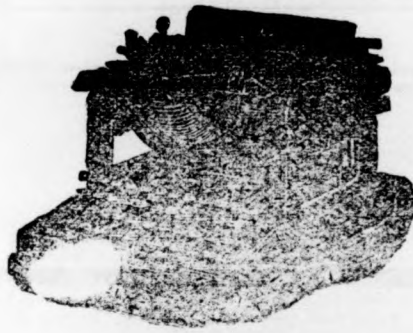
Balog J. Wien II/623 Práterstrasse 57.

Schmitz József

Műkelme festő és vegyészeti ruha-tisztító intézet.

Közép-utca 12. Fiókküzet: Kapu-utca 57.

Fest és tisztít mindennemű férfi, női, gyermek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket, függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

!!!Fehérnemű mosás és fényvasalás!!!

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros írógépe !!!
Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK

**Hirdetéseket felvesz a
kiadó hivatal**

Brassói Népbank Részvénytársaság

az új „Korona“ szállodával szemben

Kapu-utca 72 szám alatt.

Alapítotott: 1884.

[Távbeszélő sz. 195.]

Elfogad: betéteket folyószámlára és betéti könyvre a legkedvezőbb kamatláb mellett.**Leszámol** és visszleszámítol váltókat és egyéb leszámítolásra alkalmas értékeket.**Jelzálog** kölcsönt ad földbirtokokra és házakra.**Jelzálog** által biztosított váltókölcsönt folyosít.**Előleget** ad értékpapírokra.**Mérsékelt** kamat és a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett.